

CZASOPISMO WŁAŚCICIELI REALNOŚCI

ORGAN TOWARZYSTWA KATOL. WŁAŚCICIELI REALNOŚCI M. KRAKOWA I GMIN PRZYŁĄCZONYCH

Prenumerata kosztuje rocznie **Żł. 12.—**.
Numer pojedynczy **Żł. 1.—**.

Członkowie Tow. katol. właśc. realn.,
w Krakowie, którzy zapłacą całoro-
czną wkładkę, otrzymują Czasopismo
bezpłatnie, gdyż należytość za prenu-
meratę mieści się w opłacanej przez
członków rocznej wkładce.

Redakcja i Administracja:
UL. KARMEŁICKA 15, I. P.

Telefon Nr. 1340 b.

Redaktor odpowiedzialny:
Dr. FRANCISZEK MUSSIL.

Ogłoszenia przyjmuje administracja,
Kraków, ul. Karmelicka L. 15, I. p.

CENY OGŁOSZEŃ:

Cała strona 200 żł., $\frac{1}{2}$ str. 110 żł.,
 $\frac{1}{4}$ str. 55 żł., $\frac{1}{8}$ str. 30 żł., $\frac{1}{16}$ str. 15 żł.
Nadesłane 50 gr. Drobne ogłoszenia
za słowo 6 gr. (najmniej 10 słów).

Biuro Towarzystwa katol. właścicieli realności znajduje się przy ulicy Karmelickiej L. 15, I. piętro, otwarte jest dla członków, którym udziela się informacji i porady prawnej codziennie od godz. 9—12 przed południem i od godz. 4—6 po południu z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych. — Telefon 1340 b.

TREŚĆ NUMERU: Odezwa do Członków. — Uwaga. — Skrzynki na popiół i śmieci. — W sprawie orzeczenia ustalającego warunki pracy i płacy dozorców domowych. — Uwagi w sprawie warunków pracy i płacy dozorców domowych. — Nowa taryfa kominiarska. — W sprawie zeznania do podatku dochodowego. — Podatek wodociągowy a opłaty za dostarczanie wody. — W sprawie latarni dla oświetlania liczb orientacyjnych domów. — Różne uwagi i wiadomości. — Informacje. — Terminy składania zeznań i płatności podatków w kwietniu 1927 r. — Anteny. — Współczesna encyklopedia polityczna. — Ogłoszenia.

Właściciele realności popierajcie swój organ „Czasopismo właścicieli realności“

Silna organizacja dzisiaj jest bardziej niż kiedykolwiek potrzebną!

Członkowie zapłaćcie zaraz zaległą wkładkę za 1926 r. oraz wkładkę na 1927 r.

ODEZWA DO CZŁONKÓW.

Prosimy o wpłacenie wkładki za 1927 r. Czeki P. K. O. dołączyliśmy do poprzedniego numeru. Informacyj i porad udziela się tylko członkom, którzy wykażą się, że wkładkę zapłacili. Chyba nie znajdzie się żaden właściciel realności, który zechciałby korzystać z pracy i zabiegów Towarzystwa, z wydawanego znacznym kosztem „Czasopisma“, któryby nie zapłacił tej drobnej wkładki **Żł. 12.—** rocznie, miesięcznie **Żł. 1.—**, dziennie 3 grosze. Kto niezapłaci całej wkładki w ciągu kwietnia b. r. będzie obowiązany oprócz wkładki zapłacić nadto **Żł. 2.—** na koszt inkasenta, który od 1-go maja 1927 roku zacznie ściągać zaległe wkładki.

WYDZIAŁ.

UWAGA.

Nowych członków, którzy przystąpili obecnie do Towarzystwa i złożyli na poczet wkładki tylko zaliczki, upraszamy o dopłacenie reszty, gdyż tylko członkowie, którzy wkładkę w całości zapłacą, mają prawo korzystać z bezpłatnych porad w biurze Towarzystwa i tylko ci członkowie otrzymują bezpłatnie Czasopismo.

PREZYDJUM.

Skrzynki na popiół i śmieci.

Do dnia 1-go maja br. obowiązani są właściciele realności wstawić do domów odpowiednią ilość **skrzynek na popiół i śmieci.**

W razie niewstawienia w powyższym terminie tych skrzynek, Magistrat wstawi skrzynki na koszt właściciela realności, a należytość w drodze egzekucji ściągnie wraz z kosztami egzekucyjnymi.

Cena tych skrzynek będzie niezawodnie znacznie wyższą.

Zwracamy uwagę na to i radzimy jak najprędzej skrzynki w biurze naszym zamawiać, nadmienając, że skrzynki mogą wszyscy właściciele realności zamawiać.

Cena za jedną skrzynkę, wykonaną według modelu przez Magistrat zatwierdzonego, z najlepszego materiału, z grubej blachy żelaznej, zabezpieczającej przeciwko gniciu i od rdzy, wynosi **Żł. 35.—**, spłacalna w dogodnych ratach. Skrzynki wykonywane są w Krakowie u firmy chrześcijańskiej. Nie należy we własnym interesie zwlekać z zamówieniami.

Na życzenie umieszcza się na skrzynkach, celem uniknięcia zamiany, oznaczenie ulicy i numery domu, względnie inne inicjały, stosownie do życzenia zamawiającego.

PREZYDJUM.

W sprawie orzeczenia ustalającego warunki pracy i płacy dozorców domowych.

W tej sprawie podajemy poniżej w dosłownym brzmieniu orzeczenie Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej, jak również uwagi do tego orzeczenia, oraz odpisy memorjałów w sprawie tej wniesionych do Inspektoratu Pracy, do Magistratu i do Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej w Warszawie.

ORZECZENIE

nadzwyczajnej komisji rozjemczej, ustalającej warunki pracy i płacy dozorców domów miasta Krakowa.

Zasady ogólne.

§ 1. Orzeczenie niniejsze obowiązuje od 1 grudnia 1926 do 30 listopada 1927, a może być przedłużone milcząco na dalszy okres roczny, o ile którakolwiek z interesowanych organizacji zawodowych nie zgłosi pisemnie w okręgowym inspektoracie pracy w Krakowie na 3 miesiące przed upływem okresu rocznego zamiaru zmian niniejszego orzeczenia.

§ 2. Orzeczenie niniejsze dotyczy wszystkich właścicieli nieruchomości miejskich z jednej strony, z drugiej strony zatrudnionych przez nich dozorców domów.

UWAGA: Za dozorcę domu uważa się osobę bez względu na płeć, pełnoletnią, którą właściciel lub zarządca domu przyjął w charakterze dozorczy domu, zawarł z nią odnośną umowę i poruczył jej nadzór nad domem. Wszelkie czynności dozorczy, związane z jego stanowiskiem, może wykonywać sam dozorca lub zdolni do tej czynności członkowie jego rodziny.

§ 3. Orzeczenie niniejsze stanowi w myśl ustawy z 1 sierpnia 1919, Dz. P. P. P. Nr. 65, poz. 394, rozszerzonej ustawą z 23 stycznia 1920, Dz. U. Rz. P. Nr. 8, poz. 53, i ustawy z 16 maja 1922, Dz. U. Rz. P. Nr. 39, poz. 324, podstawę przy zawieraniu umów indywidualnych.

Indywidualne umowy o pracę, zawierające warunki dla dozorczy mniej korzystne, niż warunki niniejszego orzeczenia, ulegają na żądanie dozorczy domowego zastąpieniu przez warunki, określone niniejszym orzeczeniem.

§ 4. W razie indywidualnych lub zbiorowych zatargów, powstałych na tle niniejszego orzeczenia pomiędzy właścicielami nieruchomości miejskich a dozorcami, do czasu załatwienia zatargu przez właściwą władzę, właścicielowi nie wolno zrywać umowy służbowej, wydawać dozorczy, dozorca zaś nie może przerywać pracy z wyjątkiem wypadków, przewidzianych w § 7 niniejszego orzeczenia.

Czas trwania i rozwiązywania stosunku służbowego.

§ 5. Rozwiązanie stosunku służbowego może nastąpić za 6-cio miesięcznym wypowiedzeniem przez którąkolwiek stronę z dniem 1-go każdego miesiąca. Koniec 6-cio miesięcznego terminu wypowiedzenia nie może przypaść na 1-go grudnia, 1 stycznia, 1 lutego i 1-go marca.

Wypowiedzenie nastąpić nie może tylko w tym wypadku przez właściciela realności, jeżeli tenże zalega z zapłatą dozorczy domu należnego mu w myśl niniejszego orzeczenia wynagrodzenia.

§ 6. Stosunek służbowy może być niezwłocznie rozwiązany przez właściciela realności z ważnych przyczyn, a to:

1. Jeżeli dozorca lub mieszkający z nim członek rodziny dopuścił się czynu karygodnego przeciwko życiu i zdrowiu, moralności lub majątkowi, który zdolny jest spowodować utratę zaufania do niego jako dozorczy.

2. Jeżeli przez grube niedbalstwo wyrządził szkodę domowi lub właścicielowi domu, albo stale zaniedbuje swe obowiązki.

3. Jeżeli dozorca albo mieszkający z nim członek rodziny wobec właściciela domu (zarządcy) lub lokatorów zachowuje się w sposób wysoce niewłaściwy.

4. Jeżeli Magistrat wydał polecenie usunięcia dozorczy z powodu zaniedbywania przez niego obowiązków.

5. Jeżeli dozorca oddaje się pijaństwu, połączone z ciężkim zaniedbaniem obowiązków, zakłóceniem spokoju w domu lub obrażą mieszkańców domu.

6. Jeżeli nieostrożnie obchodzi się ze światłem.

7. Jeżeli utrzymuje dom nierządu lub przetrzymuje prostytutki.

8. Jeżeli przechowuje kradzione rzeczy.

9. Jeżeli bez zgody właściciela realności przyjmuje do swego mieszkania sublokatorów.

§ 7. Dozorca domu może bezzwłocznie rozwiązać stosunek służbowy z właścicielem realności z ważnych przyczyn, a to:

1. Jeżeli bez widocznej szkody dla swego zdrowia nie może pełnić swych obowiązków.

2. Jeżeli właściciel realności dopuszcza się czynnych zniewag lub cięższej obrazy czci względem dozorczy lub członków jego rodziny.

3. Jeżeli właściciel realności lub jego krewny usiłuje nakłonić dozorcę lub członków jego rodziny do czynów nieobyczajnych lub przeciwnych prawu.

4. Jeżeli właściciel realności bezprawnie zatrzymuje dozorcę należną zapłatę, ukróca go w posiadaniu oddanego mu mieszkania, lub narusza inne istotne postanowienia umowy.

5. Jeżeli właściciel realności żąda bezpłatnych osobistych posług.

Obowiązek pracy.

§ 8. Dozorca jest obowiązany w interesie właściciela realności dbać o powierzony sobie w opiekę dom z oględnością i uczciwością, powinien o wszelkich wiadomych mu, zaszytych lub grożących uszkodzeniach domu, z których mógłby powstać uszczerbek dla właściciela domu lub innych osób bądź na zdrowiu bądź na majątku, bezzwłocznie donieść właścicielowi domu lub jego zastępcy. Powinien możliwie zapobiec wszelkiemu uszkodzeniu domu lub jego urządzeń i dopilnować, aby w domu przestrzegano przepisów regulaminu domowego, wydanego przez właściciela domu.

Dozorca również obowiązany jest wykonywać sumiennie i troskliwie wszystkie rozporządzenia i polecenia, wydane przez właściciela domu lub jego zastępcę, dotyczące obsługi, nadzoru i zarządu domu, tudzież przestrzegać przepisów meldunkowych.

§ 9. Obowiązkiem dozorczy domu jest czuwanie nad bezpieczeństwem domu i jego mieszkańców i używanie w nagłych wypadkach pomocy organów bezpieczeństwa. Powinien dbać o czystość wszystkich dostępnych części domu, a więc wjazdów, bram, sieni, klatki schodowej, strychu, piwnicy, wychodków dostępnych dla publicznego użytku, dalej podwórzy. Tak samo powinien utrzymywać na chodniku względnie na ulicy przed domem, gdzie niema chodnika, czystość i porządek, usuwać śnieg, błoto, posypać chodniki piaskiem

i t. d. W razie epidemii obowiązany jest ściśle stosować się do zleceń władz sanitarnych co do utrzymywania czystości i porządku lub przeprowadzenia dezynfekcji domu w powyższych częściach domu.

Dozorca winien czuwać nad należytem oświetleniem tych części domu, które w myśl przepisu regulaminu mają być oświetlone. Powinien dbać o całość urządzeń wodociagowych, gazowych, elektrycznych i dzwonek od bramy oraz innych urządzeń publicznych, znajdujących się w domu, i wogóle ściśle przestrzegać przepisów regulaminu i porządku czystości, wydanych przez Magistrat.

§ 10. Obowiązkiem dozorczy domu jest również otwieranie bramy w porze zamknięcia, za co należy się od wchodzącego 30 gr. Jeżeli lokator z wiedzą i wolą właściciela realności lub zarządcy posiada klucz od bramy, dozorca otrzymuje od lokatora 4 zł. miesięcznie. Jeżeli dozorca spostrzeże, że ktokolwiek bez wiedzy i woli właściciela realności lub zarządcy dorobił sobie względnie posiada klucz od bramy, winien o tem natychmiast zawiadomić właściciela realności względnie zarządcę.

Lokatorzy, utrzymujący w danej realności kawiarnię, restaurację, cukiernię i szynk bezwarunkowo nie mogą posiadać klucza od bramy.

§ 11. Dozorca domu nie jest natomiast obowiązany do wykonywania posług lub robót domowych na rzecz właściciela realności oraz do wylewania wody z piwnicy, do wynoszenia mialu węglowego z piwnicy, tudzież do czyszczenia domu i podwórza po przeprowadzonym remoncie mieszkania lub po przeprowadzonych nadbudówkach, z wyłączeniem drobnych adaptacji, jak n. p. zaprowadzenie instalacji elektrycznej, a usługi takie podlegają osobnemu wynagrodzeniu stosownie do umowy.

Warunki wynagrodzenia.

§ 12. Za czynności, związane ze stanowiskiem dozorczy, otrzymuje tenże oprócz bezpłatnego mieszkania następujące wynagrodzenie, płatne miesięcznie z dołu:

a) w domach parterowych . . .	zł. 7:50
b) " " jednopiętrowych . . .	" 12:50
c) " " dwupiętrowych . . .	" 19:50
d) " " trzypiętrowych . . .	" 26—
e) " " czteropiętrowych . . .	" 39—
f) " " pięciopiętrowych . . .	" 52—
g) " " sześciopiętrowych . . .	" 65—

Mieszkania, położone na poddaszu (mansardowe), do 2 pokoi włącznie, nie uważa się za osobne piętro.

Jeżeli w domu znajdują się koncesjonowane: Restauracja, kawiarnia, szynk, cukiernia, mleczarnia, jadalnia, piekarnia, fabryka wody sodowej, fabryka pasty do butów, zajazd, stajnia, samoistny skład, szkoła, stowarzyszenie, dom modlitwy lub warsztaty rękodzielnicze, zatrudniające ponad 5 robotników, dozorca otrzymuje 50% dodatek do ustalonego miesięcznego wynagrodzenia, zaś za każde następne przedsiębiorstwo tego rodzaju, mieszczące się w tym samym domu, o 20% więcej.

Jako jednostkę domową uważa się jeden budynek o jednej bramie wchodowej i jednej klatce schodowej. Jeżeli dom ma więcej klatek schodowych, dozorca otrzymuje bez względu na ilość bram wchodowych od ulicy dodatkowo za każdą klatkę schodową 30% zasadniczego wynagrodzenia. Podwyżka ta jednak nie odnosi się do tylnej klatki schodowej, przeznaczonej wyłącznie dla

służby. Klatka schodowa, prowadząca do mieszkań w oficynie, nie połączonych wejściem z frontową klatką schodową, nawet gdyby także przeznaczoną była do użytku służby, nie uważa się za przeznaczoną dla służby, lecz za główną i za taką klatkę schodową dozorca otrzymuje również dodatkowe 30% dodatkowego wynagrodzenia.

Domy, znajdujące się w podworcach, a nie połączone z domem głównym frontowym, należy uważać jako domy osobne, a nie jako oficyny, i wówczas od takiego domu należy się całkowite wynagrodzenie stosownie do wysokości domu, z wyłączeniem domów parterowych do 2 lokatorów.

Dozorca otrzymuje również za każdorazowe użycie windy przez niezamieszkałych w tej realności 10 gr. przed zamknięciem bramy, a 20 gr. po zamknięciu bramy.

Za gaszenie lampek orjentacyjnych, znajdujących się na danej realności, otrzymuje dozorca 3 Zł. miesięcznie, o ile spoczywa na nim obowiązek gaszenia ich przed godziną 6 rano.

Właściciel realności obowiązany jest sprawić z własnych funduszy przyrządy, sprzęty, naczynia i materiały, służące do czyszczenia i oświetlenia domu. Dozorca domu ma je szanować i utrzymywać w należytem porządku, a w razie opuszczenia stanowiska zwrócić w porządku właścicielowi realności lub zarządcy.

§ 13. Dozorca otrzymuje od właściciela realności bezpłatnie książeczkę kwitarszową z dającymi się odłączyć pokwitowaniami, zawierającą kontrolę wypłacanej dozorczy płacy miesięcznej, powierzonych inwentarzy i narzędzi. Brak pokwitowania uchodzić będzie za domniemanie nieuiszczenia zapłaty względnie niewydania inwentarza i narzędzi.

Mieszkania dozorców.

§ 14. Dozorcy domu należy się bezpłatne mieszkanie o powierzchni 20 m², nadające się na ten cel, położone na parterze, możliwie blisko bramy, z piwnicą i prawem używania strychu do suszenia bielizny w tym samym domu. Izby mieszkalne przy przyjmowaniu dozorców winne być wybielane, ze szczelnymi drzwiami i oknami na zawiasach. Szyby w oknach mają być całe. Podłogi i piece mają się znajdować w stanie używalności. Dachy muszą być szczelne i nieprzeciekające, a gdzie są zepsute, muszą być na koszt właściciela realności naprawione. Dozorcy obowiązani są utrzymywać mieszkania w porządku. Na wypadek zniszczenia mieszkania przez powódź lub inny kataklizm, przez dozorcę niezawiniony, naprawienie mieszkania dokonane być winno kosztem właściciela domu. Trzymanie inwentarza żywego jest stanowczo wzbronione. Sublokatorów nie wolno przyjmować bez zgody właściciela realności. Właściciel realności ani zarządca nie może zmuszać dozorcę do przyjęcia sublokatora. Jeżeli w mieszkaniu dozorczy niema dość światła dziennego, a istnieje niemożliwość dostarczenia dozorcę chwilowo innego mieszkania, dozorca musi otrzymać od właściciela realności względnie zarządcy prawo używania nawet za dnia oświetlenia elektrycznego czy gazowego, gdzie zaś takiego niema, dozorca ma otrzymać 1/2 litra nafty dziennie.

Podatek wodociagowy opłaca za dozorcę domu właściciel realności.

UWAGA. Od dostarczenia piwnicy i strychu właściciel realności jest tylko wówczas uwolniony, jeżeli przeznaczenie tych ubikacji dozorcę przez właściciela będzie niemożliwe.

Ubezpieczenie.

§ 15. Dozorca, o ile nie jest ubezpieczony w Kasie chorych z powodu zatrudnienia głównego, winien być ubezpieczony w Kasie chorych. To samo dotyczy dozorczyń wdowy, o ile sama spełnia obowiązki dozorczy.

W realnościach, w których używa się windy elektrycznej i t. p., ma ponadto dozorca domu względnie członek rodziny, przy obsłudze go zastępujący, być ubezpieczony od wypadku w myśl odnośnych przepisów. Opłaty za ubezpieczenie od wypadków uiszcza w całości właściciel domu.

Uwagi w sprawie warunków pracy i płacy dozorców domowych.

Magistrat stoł. król. m. Krakowa wydał dnia 23-go lutego 1927 r. do L. 4604/YII/27 podpisane przez p. wiceprezydenta Dra Wielgusa „Ogłoszenie” podające do wiadomości warunki pracy i płacy dozorców domowych, ustalone przez Nadzwyczajną Komisję Rozjemczą.

Ogłoszenie to jest nieściśle, niedokładne i częściowo niezgodne z autentycznym tekstem orzeczenia Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej, wydanem na rok 1926/7 i dziwi nas, że wiceprezydent Dr Wielgus podobnie ogłoszenie podpisem swoim zaopatrzył.

I tak: I. § 12 powołanego orzeczenia, normującego wysokość wynagrodzenia za czynności związane ze stanowiskiem dozorczy w ustępie 3-cim postanawia: „Jeżeli w domu znajdują się koncesjonowane restauracja, kawiarnia, szynk, cukiernia, mleczarnia, jadalnia, piekarnia, fabryka wody sodowej, fabryka pasty do butów, zajazd, stajnia, samoistny skład, szkoła, stowarzyszenie, dom modlitwy lub warsztaty rękodzielnicze, zatrudniające ponad 5 robotników, dozorca otrzymuje 50% dodatek do ustalonego miesięcznego wynagrodzenia, zaś za każde następne przedsiębiorstwo tego rodzaju, mieszczące się w tym samym domu, o 20% więcej”, zaś w ogłoszeniu Magistratu punkt 5-ty opuszczono słowo: „koncesjonowane”.

Zwracamy więc uwagę, że dodatek 50%, względnie 20%-towy należy się tylko od „koncesjonowanych” lokali.

II. Według § 12 ustęp 7 orzeczenia Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej za gaszenie lampek orientacyjnych, znajdujących się na danej realności, otrzymuje dozorca Zł. 3 miesięcznie, o ile spoczywa na nim obowiązek gaszenia ich przed godziną 6-tą rano, podczas gdy w ogłoszeniu Magistratu punkt 6 niewiadomo z jakich powodów, w każdym razie sprzecznie z postanowieniem orzeczenia Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej opuszczono ustęp: „o ile spoczywa na nim obowiązek gaszenia ich przed godziną 6-tą rano”.

Zwracamy więc uwagę, że ze względu na postanowienie Magistratu, dozorczy domów mają obowiązek gaszenia lampek orientacyjnych z chwilą otwierania bramy, — nie są właściciele realności obowiązani do płacenia dozorcóm domów Zł. 3 miesięcznie.

III. Według § 10 ustęp 2 orzeczenia Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej, powtórzonego w ogłoszeniu Magistratu pod punktem 4, lokatorzy utrzymujący w danej realności kawiarnię, restaurację, cukiernię i szynk, bezwarunkowo nie mogą posiadać klucza od bramy.

Zdaniem naszym Nadzwyczajna Komisja Rozjemcza przekroczyła pod tym względem swoją kompetencję, wszak nie miała i nie ma prawa ograniczać właściciela realności w tym kierunku w prawie swobodnego dysponowania swoją własnością.

Zdaniem naszym niedopuszczalny jest zakaz wydawania przez właścicieli domu kluczy swym lokatorom, zależy to bowiem od uznania i woli właściciela realności.

Na niewłaściwość tego postanowienia zwróciliśmy uwagę Inspektoratowi Pracy VII. okręgu w Krakowie, a również wnosimy zażalenie do Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej w Warszawie.

IV. W § 14 ustęp 2. Orzeczenia Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej, oraz w ustępie 9 ogłoszenia Magistratu znajduje się postanowienie, że podatek wodociagowy opłaca za dozorcę domu właściciel realności.

Według § 9 obowiązującej ustawy wodociagowej, podatek gminny i opłaty za używanie wody ponosić mają lokatorowie, względnie używający wody. Zdaniem naszym i w tym kierunku przekroczyła Nadzwyczajna Komisja Rozjemcza swoją kompetencję, nakładając na właścicieli realności obowiązek opłacania za dozorcę domu podatku wodociagowego.

Zależy to od woli właściciela domu, czy podatek ten za dozorcę domu chce zapłacić. Wiadomo ile strózek zajmuje się praniem bielizny, a znaczny użytek wody na ten cel, powoduje nadwyżkę zużycia wody. Nakładanie na właściciela domu obowiązku ponoszenia opłaty za dozorcę domu, było znacznym i nieuzasadnionym obciążeniem właściciela domu. Również w tym względzie wnosimy zażalenie do Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej w Warszawie. *Prezydentum.*

Do
Inspektoratu Pracy
VII-go okręgu

w Krakowie.

Towarzystwo katolickich właścicieli realności
miasta Krakowa i gmin przyłączonych
w Krakowie, ul. Karmelicka L. 15.

w sprawie Orzeczenia Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej regulującego warunki pracy i płacy dozorców domów na r. 1926/27.
do L. 916.

pojedynczo

I. W § 12. Orzeczenia Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej ustalającej warunki pracy i płacy dozorców domów na 1926/27 r. umieszczono ustęp następujący: „Za gaszenie lampek orientacyjnych, znajdujących się na danej realności, otrzymuje dozorca Zł. 3 miesięcznie, o ile spoczywa na nim obowiązek gaszenia ich przed godziną 6-tą rano”.

Niniejszem, celem uniknięcia ewentualnych nieporozumień przy wydawaniu orzeczeń, podajemy do wiadomości, że według zarządzenia Magistratu stoł. król. m. Krakowa (Wydział VII) dozorczy nie mają obowiązku gaszenia lampek orientacyjnych przed godziną 6-tą rano, gaszenie ma następować dopiero z chwilą otwierania bramy, wobec czego postanowienie co do opłaty Zł. 3 miesięcznie jest bezprzedmiotowe i niepotrzebnie w orzeczeniu umieszczone zostało.

DZIAŁ INFORMACYJNY.

Wkładka roczna 12 zł. Wpisowe jednorazowe 2 zł.

Ważne dla właścicieli realności.

I.

W biurze są do nabycia:

Następujące druki (formularze):

- a) **Formularze** warunków (umów najmu) i regulamin porządku domowego.
- b) **Podania** o udzielenie podstaw wymiaru podatku dochodowego.
- c) **Wnioski** na opróżnienie mieszkania (eksmisyje po 20 gr., napisy po 10 gr.
- d) **Nakazy** oddania (mieszkań) po 12 gr., napisy po 8 groszy.
- e) **Podania** o ograniczenie względnie wstrzymanie egzekucji podatku dochodowego.

II.

Ważniejsze opłaty stemplowe.

1) Pełnomocnictwa w zasadzie Zł. 2.—, pełnomocnictwo w sprawach należących do Sądów cywilnych 70 gr.

2) Podania, względnie rekursu podatkowe:

a) Jeżeli kwota podatku nie przewyższa Zł. 20.— = 20 gr.;

b) Jeżeli kwota podatku nie przewyższa Zł. 140.— = 40 gr.;

c) Jeżeli kwota podatku przewyższa Zł. 140.— = Zł. 2.—.

3) Załączniki do podań, względnie rekursów:

a) Poniżej Zł. 140 — = 10 gr.;

b) Powyżej „ 140 — = 40 gr.

4) Napisy (rubra) 40 gr.

Wypowiedzenia: przy najmach miesięcznych należy zaopatrzyć każdy egzemplarz (jeden dla siebie i tyle ilu awizatów; o ile lokator ma sublokatora względnie sublokatorów, należy i dla tych dołączyć po jednym egzemplarzu) znaczkami stemplowymi po 30 gr.,— przy innych najmach (kwartalnych i t. p.) po zł. 1.

Napisy (rubra) wolne od opłaty.

U w a g a: Do wszystkich powyższych kwot dolicza się obecnie 10%.

III.

Informacje i odpowiedzi pisemne.

W sprawach dotyczących własności realnej udziela się krótkich odpowiedzi w niniejszym dziale, lub listownie, za nadesłaniem koperty zaopatrzonej znaczkiem pocztowym na odpowiedź.

IV.

Zeznania.

Zwracamy uwagę, że na żądanie załatwia się dla Szanownych członków za umiarkowaną opłatą, przez cały rok wszelkie sprawy podatkowe jak:

1. Fachowe na przepisach ustaw oparte sporządzanie przez cały rok zeznań do wszelkich podatków państwowych i gminnych.
2. Przestrzeganie i utrzymywanie w ewidencji terminów przedkładania zeznań.
3. Wnoszenie wszelkich zeznań i pism do władz skarbowych w terminach ustawą przepisanych.
4. Interwencja w zastępstwie stron u władz skarbowych w sprawach podatkowych przy załatwianiu i wyjaśnianiu usterek do zeznań do podatku dochodowego, podatku przemysłowego (obrotowego) majątkowego t t. p.
5. Sporządzanie odwołań i rekursów od niesprawiedliwych wymiarów podatków do wyższych Instancji.

W ten sposób strona unika obowiązku i konieczności prowadzenia ewidencji i myślenia przez cały rok o różnych terminach, unika nakładania grzywien za nieprzedłożenie zeznań w przepisanych terminach, unika konieczności osobistej interwencji u władz skarbowych.

Należyte, na przepisach ustaw oparte układanie zeznań i sporządzanie odwołań, rekursów, jakoteż przestrzeganie terminów, jest bardzo ważne. Nieprzedkładanie zeznań w terminach ustawą przepisanych, pociąga za sobą utratę prawa wnoszenia środków prawnych (odwołań, rekursów).

V.

Członek, który wkładkę roczną Zł. 12.— zapłacił, ma prawo:

1) do bezpłatnego informowania się w biurze Towarzystwa przy ul. Karmelickiej L. 15, I. p. we wszelkich sprawach, dotyczących spraw właścicieli realności, zgłaszania się względem administratorów i dozorców domów i informowania się co do kwalifikacji tychże, zasięganie bezpłatnej porady prawnej we wszystkich sprawach skarbowych, podatkowych i stosunku najmu dotyczących;

2) otrzymuje bezpłatnie niniejsze pismo, w którym podaje się do wiadomości wszelkie sprawy i praktyczne wskazówki, dotyczące właścicieli realności;

3) jakoteż wszelkie inne pisma dla członków przez Towarzystwo wydawane;

4) do wstępu na posiedzenia, Walne Zgromadzenia, wiece itp.;

5) w końcu ma prawo korzystania z **Biura administracji realności**, oraz z załatwiania spraw podatkowych za rocznym ryczałtem.

VI.

Wszelkich informacji w sprawach dotyczących właścicieli nieruchomości, oraz **porady prawnej** udziela się członkom codziennie od godziny 9—12 i od 4—6 po południu, z wyjątkiem niedziel i świąt.

VII.

Czarna księga.

Przypominamy Szanownym Członkom, że w biurze Towarzystwa katol. właśc. realn. znajduje się „**Czarna księga**” z wykazem nie zasługujących na zalecanie lokatorów i dozorców domów.

Wskazaniemby było, aby Szanowni Członkowie, będąc często narażeni na różne szykany, z wykazu tego korzystali i wpisywali lub pisemnie zgłaszali do „Czarnej księgi” uwagi i żale na lokatorów nie płacących czynszu lub z innych powodów nie odpowiednio się zachowujących, jak również uwagi o dozorcach domów.

Właściciele realności **winni stanowczo** we własnym interesie przed wynajęciem mieszkania zasięgać w biurze Towarzystwa informacji o lokatorze.

VIII.

Wydział Towarzystwa ze względów statystycznych uprzejmie prosi Szan. Członków, którzy swe domy sprzedają, aby zechcieli bezzwłocznie podawać do wiadomości Towarzystwa imiona, nazwiska i adres nowych właścicieli jak również, aby zechcieli **nakłaniać** nowonabywców do zapisywania się na członków. Leży to nawet w interesie Szan. Członków, którzy wśród roku realności sprzedają, gdyż o ile nowonabywca nie wstąpi jako członek, w takim razie dawny obowiązany jest wkładkę do końca roku zapłacić.

IX.

Po myśli § 7. Statutu członek wystąpić może z Towarzystwa z końcem roku i powinien przynajmniej na 15 dni przed końcem roku o wystąpieniu swem **zawiadomić pisemnie Prezydium**.

Zaniebdanie tego terminu pociąga za sobą obowiązek uiszczenia wkładki na rok następny.

X.

Biuro administracji realności

ulica Karmelicka 15, I. p., przyjmuje pod bardzo przystępnymi warunkami **całkowite administracje realności** oraz **częściowe** (załatwianie spraw podatkowych, zeznań, interwencji u władz, spraw najmu, wypowiedzeń i t. p.) dając Szan. właścicielom gwarancję należytego załatwiania tych agend, oraz zapewniając należyte fachowe, na przepisach ustaw oparte załatwienie wszelkich w zakres administracji wchodzących czynności. Zarazem poleca godnych zaufania administratorów.

XI.

Reklamacje.

Każdy członek, któryby naszego „Czasopisma” nie dostał, zechce się zgłosić do biura Towarzystwa (ul. Karmelicka L. 15, I. p.).

Reklamacje będą tylko do 14-tu dni uwzględniane. Reklamacje są wolne od opłaty pocztowej.

Celem umożliwienia skutecznego doręczenia „Czasopisma właścicieli realności” upraszamy o bezzwłoczne zawiadomienie ustne lub korespondentką w razie zmiany mieszkania.

XII.

Rewizje przypisu podatków.

Zapoznanie się z różnorodnymi ustawami, rozporządzeniami i przepisami, ulegającymi często zmianom, jest bardzo trudne i nader skomplikowane i żaden właściciel nie może się zorjentować w sposobie składania zeznań, terminach itp., nie może wiedzieć, ile ma płacić, a już tem bardziej nie wie, na jakiej podstawie wymiar uskutecznionym został. Każdy powinien mieć możność skontrolowania, że to, co płaci, też rzeczywiście od niego się należy.

Podatnik, nie będąc w możności skontrolowania, czy wymiar względnie przypis jest słuszny, niejednokrotnie bezwiednie płaci wyższy podatek niżby się należał.

Towarzystwo katolickich właścicieli realności, pomne swych zadań i chcąc swych członków uchronić przed płaceniem nienależnych podatków, zorganizowało przy ulicy Karmelickiej 15 biuro porad i rewizji przypisów i wymiarów podatków, z którego za niewielką opłatą wszyscy członkowie Towarzystwa mogą skorzystać.

Uwagi do załącznika: „Dział informacyjny“.

Ważniejsze opłaty stemplowe.

Według ustawy o opłatach stemplowych z dnia 1-go lipca 1926 r. Nr. 98 Dz. u. poz. 570 obowiązującej od dnia 1-go stycznia 1927 r. uległy zmianie opłaty od pełnomocnictw i od podań, względnie rekursów podatkowych. Wobec tego opłaty stemplowe podane pod „II“ działu informacyjnego załącznika do Czasopisma, są nieważne, a obowiązują natomiast następujące przepisy:

1) Pełnomocnictwa w zasadzie Zł. 3.—, pełnomocnictwa upoważniające do zastępstwa w sprawach należących w I-szej instancji do sądów powiatowych:

- a) jeżeli wartość przedmiotu sporu nie przewyższa Zł. 100.—, wolne są od opłaty;
- b) jeżeli wartość jest wyższa Zł. 1.—.

2) Pełnomocnictwa upoważniające do zastępstwa w sprawie należącej w I-szej instancji do Urzędu Rozjemczego dla spraw najmu podlegają opłacie Zł. 1.—.

3) a) Podania w zasadzie od każdego arkusza Zł. 3.—; b) załączniki 50 gr.

4) Podania, względnie rekursy podatkowe:

- a) jeżeli suma sporna nie przewyższa Zł. 50.—, wolne są od opłaty;
- b) jeżeli suma sporna przewyższa Zł. 50.—, ale nie jest wyższa niż Zł. 100.— — 50 gr.;
- c) jeżeli suma sporna przewyższa Zł. 100.— — Zł. 2.—.

Obecnie decyduje o wysokości opłaty stemplowej suma sporna, t.j. kwota, którą się zaczepia. Dotychczas podstawą ostemplowania była cała wymierzona należność. N.p. z wymierzonej należności Zł. 250.— strona uznaje Zł. 210.—, w takim razie rekurs co do kwoty Zł. 40.— będzie wolny od opłaty. Według dawniejszych przepisów rekurs w danym wypadku podlegałby opłacie Zł. 2.—.

Załączniki, drugie i dalsze egzemplarze rekursów, oraz odpisy, wolne są od opłaty.

5) Napisy (rubra) t.j. potwierdzenie przyjęcia podania, podlegają opłacie 20 gr.

6) Rachunki przy należytości nieprzewyższającej Zł. 20.— wolne są od opłaty.

Od Zł. 20.— do Zł. 1000.— według skali:
od każdych pełnych lub zaczętych Zł. 50.— po 10 gr.
„ „ „ „ „ „ 100.— „ 20 „
„ „ „ „ „ „ 1000.— „ 2 Zł.
czyli 0.2%.

7) Pokwitowania:

- a) z odbioru pieniędzy (czynszu) do wysokości Zł. 50.— wolne są od opłaty.
- b) powyżej Zł. 50.—, bez względu na wysokość sumy 20 gr.

Pokwitowania (potwierdzenia) z odbioru czynszu (komornego) winny być wydawane z ksiąg grzybiotowych z pozostawieniem talonu. Znaczki stemplowe nakleja się pionowo tak, aby część górna była zwrócona ku górnemu brzegowi księgi, na linii oddzielającej talon od pisma (t. j. kwitu) przeznaczonego do wycięcia. Po wycięciu pisma (kwitu) lewa połowa znaczka pozostaje na talonie, zaś prawa na wydanym piśmie.

8) Wypowiedzenia: przy najmach miesięcznych należy zaopatrzyć każdy egzemplarz (jeden dla sądu i tyle ilu awizatów — o ile lokator ma sublokatora, względnie sublokatorów, należy i dla tych dołączyć po jednym egzemplarzu) znaczkami stemplowymi po 30 gr. — przy innych najmach (kwartalnych i t. p.) po Zł. 1.—.

U w a g a: do wszystkich powyższych kwot dolicza się 10%.

§ 46 rozporządzenia wykonawczego z dnia 10-go listopada 1926 r. Nr. 123 Dz. u. poz. 713.

Zechce Inspektorat Pracy w tym względzie zażądać wyjaśnienia ze strony Wydziału VII, Magistratu.

II. W § 10 rozporządzenia umieszczono postanowienie: „lokatorzy, utrzymujący w danej realności kawiarnię, restaurację, cukiernię i szynk, bezwarunkowo nie mogą posiadać klucza od bramy“.

Zwracamy uwagę, że pod względem tym Komisja Nadzwyczajna przekroczyła swoją kompetencję, wszak nie miała i nie ma prawa ograniczać właścicieli realności w tym kierunku, w prawie swobodnego dysponowania swoją własnością.

Niedopuszczalny jest zakaz wydawania przez właścicieli domu kluczy swym lokatorom, należy to bowiem od uznania i woli właściciela realności.

Do

Magistratu stoł. król. miasta Krakowa
Wydział VII.

Towarzystwo katolickich właścicieli realności
miasta Krakowa i gmin przyłączonych
w Krakowie, Karmelicka, 15.

w sprawie gaszenia lampek
orientacyjnych.

pojedynczo

Nadzwyczajna Komisja Rozjemcza, ustalająca warunki pracy i płacy dozorców domu na rok 1926/27 umieściła w § 12 postanowienie, że za gaszenie lampek orientacyjnych, znajdujących się na danej realności, otrzymuje dozorca Zł. 3.— miesięcznie, o ile spoczywa na nim obowiązek gaszenia ich przed godziną 6 rano.

Z uwagi na postanowienie Magistratu, że dozorczy domów mają obowiązek gaszenia lampek orientacyjnych z chwilą otwierania bramy, celem uniknięcia nieporozumień przy wydawaniu przez Komisję Rozjemczą orzeczeń w tym względzie, upraszamy o udzielenie, możliwie najprędzej Inspektoratowi Pracy VII-go okręgu w Krakowie, ul. Siemiradzkiego 16, postanowienia tego na piśmie, jak również i niżej podpisanemu Towarzystwu.

Do

Prezydium Magistratu
stoł. król. miasta Krakowa

Towarzystwo katolickich właścicieli realności
miasta Krakowa i gmin przyłączonych
w Krakowie, ul. Karmelicka 15.

w sprawie ogłoszenia o warunkach pracy i płacy dozorców domowych do L.
4606/VII/27.

pojedynczo

„Ogłoszenie“ z dnia 23 lutego 1927 r. do L. 4606/VII/27 podające do wiadomości warunki pracy i płacy dozorców domowych, ustalonych przez Nadzwyczajną Komisję Rozjemczą, jest nieściśle i częściowo niezgodne z autentycznym tekstem orzeczenia Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej, wydanym na rok 1926/27 i dziwi nas, że podobne ogłoszenie przez wiceprezydenta p. Dra Wielgusa zostało podpisane.

I tak: I. § 12 powołanego orzeczenia normującego wysokość wynagrodzenia za czynności związane ze stanowiskiem dozorczy, w ustępie 3-cim postanawia: „Jeżeli w domu znajdują się koncesjonowane: restauracja, kawiarnia, szynk, cukiernia, mleczarnia, jadalnia, piekarnia, fabryka wody sodowej, fabryka pasty do butów, zajazd, stajnia, samoistny skład, szkoła, stowarzyszenie, dom modlitwy lub warsztaty rękodzielnicze, zatrudniające ponad 5 robotników, dozorca otrzymuje 50% dodatek do ustalonego miesięcznego wynagrodzenia, zaś za każde następne przedsiębiorstwo tego rodzaju, mieszczące się w tym samym domu, o 20% więcej“ — zaś w ogłoszeniu Magistratu punkt 5-ty opuszczono słowo: „koncesjonowane“.

Zwracamy więc uwagę, że dodatek 50%, względnie 20% należy się tylko od „koncesjonowanych“ lokali.

II. Według § 12, ustęp 7 orzeczenia Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej, za gaszenie lampek orientacyjnych, znajdujących się na danej realności, otrzymuje dozorca Zł. 3.— miesięcznie, o ile spoczywa na nim obowiązek gaszenia ich przed godziną 6-tą rano — podczas gdy w ogłoszeniu Magistratu punkt 6-ty niewiadomo z jakich powodów, w każdym razie sprzecznie z postanowieniami orzeczenia Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej, opuszczono ustęp: „o ile spoczywa na nim obowiązek gaszenia ich przed godziną 6-tą rano“.

Zwracamy więc uwagę, że ze względu na postanowienie Magistratu, dozorczy domu mają obowiązek gaszenia lampek orientacyjnych z chwilą otwierania bramy, nie są właściciele realności obowiązani do płacenia dozorcóm domowym Zł. 3.— miesięcznie.

Niniejszem upraszamy o sprostowanie błędnego ogłoszenia i podanie tego do wiadomości.

Przy tej sposobności zwracamy uwagę na dwa postanowienia Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej która zdaniem naszym przekroczyła swoją kompetencję, a mianowicie:

Według § 10 ustęp 2 orzeczenia Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej, powtórzonego w ogłoszeniu Magistratu pod punktem 4.: lokatorzy, utrzymujący w danej realności kawiarnię, restaurację, cukiernię i szynk, bezwarunkowo nie mogą posiadać klucza od bramy.

Zdaniem naszym Nadzwyczajna Komisja Rozjemcza przekroczyła pod tym względem swoją kompetencję, wszak nie miała i nie ma prawa ograniczać właścicieli realności w tym kierunku, w prawie swobodnego dysponowania swoją własnością.

Zdaniem naszym niedopuszczalny jest zakaz wydawania przez właścicieli realności kluczy swym lokatorom — zależy to bowiem od uznania i woli właściciela domu.

Na niewłaściwość tego postanowienia zwróciliśmy uwagę Inspektoratowi pracy VII-go okręgu w Krakowie, a również wnosimy zażalenie do Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej w Warszawie.

W § 14 ustęp 2 orzeczenia Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej, oraz w ustępie 9 ogłoszenia Magistratu, znajduje się postanowienie, że „podatek wodociągowy opłaca za dozorcę domu właściciel realności“.

Według § 9 obowiązującej ustawy wodociągowej, podatek gminny i opłaty za używanie wody ponosić mają lokatorowie, względnie używający wody.

Zdaniem naszym i w tym kierunku przekroczyła Nadzwyczajna Komisja Rozjemcza swoją kompetencję,

nakładając na właścicieli realności obowiązek opłacania za dozorcę domowego podatku wodociągowego.

Zależy to od woli właściciela domu, czy podatek ten za dozorcę domu chce opłacać. — Wiadomo ile stróżek zajmuje się praniem bielizny, a znaczny użytek wody na ten cel, powoduje nadwyżkę zużycia wody. Nakładanie na właścicieli domów obowiązku ponoszenia opłaty za dozorcę domu, było znacznem i nieuzasadnionem obciążeniem właścicieli domów.

Również i w tym względzie wnosimy zażalenie do Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej w Warszawie.

Do

Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej
w Warszawie

Towarzystwo katolickich właścicieli realności
miasta Krakowa i gmin przyłączonych

w Krakowie, Karmelicka 15,

w sprawie orzeczenia Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej, ustalającego warunki pracy i płacy dozorców domowych miasta Krakowa na rok 1926/1927

pojedynczo

Inspektorat Pracy VII. okręgu w Krakowie przesłał nam odpis orzeczenia Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej w sprawie warunków pracy i płacy dozorców domów miasta Krakowa na rok 1926/27.

Zdaniem naszym Nadzwyczajna Komisja Rozjemcza co do dwóch postanowień przekroczyła swoją kompetencję:

I tak I. Według § 10 ustęp 2 orzeczenia Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej, powtórnego w ogłoszeniu Magistratu pod punktem 4: lokatorzy, utrzymujący w danej realności kawiarnię, restaurację, cukiernię lub szynk, bezwarunkowo nie mogą posiadać klucza od bramy.

Zdaniem naszym, Nadzwyczajna Komisja Rozjemcza przekroczyła pod tym względem swoją kompetencję — wszak nie miała i nie ma prawa ograniczać właścicieli realności w tym kierunku, w sprawie swobodnego dysponowania swoją własnością.

Zdaniem naszym niedopuszczalny jest zakaz wydawania przez właścicieli domów kluczy od bramy swym lokatorom — zależy to bowiem od uznania i woli właściciela realności.

II. W § 14 ustęp 2 orzeczenia Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej, oraz w ustępie 9 ogłoszenia Magistratu znajduje się postanowienie, że: „podatek wodociągowy opłaca za dozorcę domu właściciel realności“.

Według § 9 obowiązującej ustawy wodociągowej podatek gminny i opłaty za używanie wody ponosić mają lokatorowie, względnie używający wody.

Zdaniem naszym i w tym kierunku przekroczyła Nadzwyczajna Komisja Rozjemcza swoją kompetencję, nakładając na właścicieli realności obowiązek opłacania za dozorcę domu podatku wodociągowego.

Zależy to od woli właściciela domu, czy podatek ten za dozorcę domu chce opłacać. Wiadomo ile stróżek zajmuje się praniem bielizny, a znaczny użytek wody na ten cel powoduje nadwyżkę zużycia wody.

Nakładanie na właścicieli domów obowiązku ponoszenia opłaty podatku wodociągowego za dozorców domów, było znacznem i nieuzasadnionem obciążeniem właścicieli domów.

Według § 1 orzeczenie obowiązuje od dnia 1-go grudnia 1926 r. do dnia 30 listopada 1927 r., wydane zaś zostało, względnie doręczone dopiero dnia 16-go lutego 1927 r., zatem dopiero od tego czasu stało się wiadomem.

Z tego powodu żądają dozorczy domów zapłaty, względnie dopłaty za czas wsteczny, t. j. za 3 miesiące.

W obecnych, ciężkich dla właścicieli realności czasach, pozbawianych dochodów z czynszów a nadmiernie obciążanych podatkami i wydatkami znacznie wyższymi od przedwojennych — jest to wprost niemożliwe i dlatego prosimy o wydanie polecenia Inspektoratowi Pracy, aby podwyższenie opłaty stosowano dopiero od dnia 1-go marca 1927 r., względnie polecenie Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej, aby w tym kierunku zmieniła orzeczenie.

Na przyszłość prosimy wydać polecenie, aby Inspektorat Pracy zawczasu zwoływał Komisję, aby orzeczenia wydawane były przed dniem 1-go grudnia każdego roku. Należy już raz zerwać z niesłuszną praktyką działania ustaw i rozporządzeń wstecz.

Niniejszem zwracamy się do Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej o polecenie Inspektoratowi Pracy okręgu VII go w Krakowie zwołania Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej i polecenie odpowiedniej zmiany orzeczenia.

Nowa taryfa kominiarska

obowiązująca od dnia 1-go lutego 1927 r.

Za jednorazowe czyszczenie		Zł. gr.
1. Od komina (szuflady) w domach parterowych	—	30
2. " " " " " 1 piętowych	—	35
3. " " " " " 2 " "	—	40
4. " " " " " 3 " "	—	45
5. " " " " " 4 " "	—	50
6. " " " " " 5 " "	—	55
7. Każde następne piętro 5 groszy więcej, suteryna lub poddasze zamieszkałe, uważa się jako jedną kondygnację czyli piętro.		
8. Za skontrolowanie i odbiór komina (szuflady) w nowo wybudowanym lub przebudowanym domu bez usuwania rumowiska i cegieł pobiera się 100% więcej przy każdej z powyższych pozycji.		
9. Od szłaga do 2 m.	—	40
10. " " ponad 2 m.	—	60
11. " kanału, maszyn parowych, kotłów, maszyn itp. za każdy metr długości	1—	
12. Od komina (szuflady) używanego do centralnego ogrzewania w domach o 2 lokatorach	1:50	
13. Od komina (szuflady) używanego do centralnego ogrzewania w domach większych i gmachach publicznych	4:50	
14. Od komina fabrycznego wolno stojącego bez względu na wysokość	7:50	

15. Od komina (szuflady) używanego w piekarniach, cukierniach i wędzarniach oraz wszelkich zakładach przemysłowych bez względu na wysokość 1:50
  16. Od komina (szuflady) używanego do ognisk stolarzy, bednarzy, kowali i kapeluszników bez względu na wysokość . . . . . —70
  17. Od komina (szuflady) używanego do kuchen zbiorowych w zakładach publicznych, klasztorach, restauracjach, kawiarniach, koszarach wojskowych, pralniach zawodowych bez względu na wysokość . . . . . —70
  18. Od komina (szuflady), który na żądanie właściciela w specjalnie oznaczonym czasie ma być czyszczony; 50% przy każdej pozycji więcej.
  19. Za czyszczenie pieca kuchennego lub łazienki 1:50
  20. " " " pokojowego 2:50
  21. " " " kuchennego w restauracjach lub zastosowanego do pozycji 17 . . . 3:50
  22. Za wyczyszczenie rury do pieca do 1 m. . . —25
Każdy następny metr . . . . . —15
- Ceny w pozycjach 19–22 pobierane będą przy regularnem perjodycznem czyszczeniu w godzinach od 7-ej rano do 7-ej wieczorem. Poza temi godzinami 100% więcej przy każdej pozycji.

Komin ewentualnie szuflada rozumie się jako jeden przewód dymowy w szczycie komina na dachu.

W sprawie zeznania do podatku dochodowego.

W Czasopiśmie Nr. 3/97 z marca br. podaliśmy „Wskazówki” i formularz do składania zeznań (fasji) do państwowego podatku dochodowego na 1927 r.

Na stronie 6-ej podaliśmy w myśl odbytej dnia 27-go stycznia 1927 r. konferencji w Izbie Skarbowej, informacje dotyczące potrąceń i wysokości amortyzacji domów, a mianowicie nadmieniliśmy, że o ile zeznający nie chce pozycji pod 1) 2) i 3) wyszczególniać i poprzeć wiarygodnymi dowodami, w takim razie może, jak wyżej powiedziano potrącić na koszt administracyjne, drobne reperacje i asekuracje 20% czynszu brutto w 1926 r. Amortyzacja domu 12% czynszu faktycznego w 1914 r.

Na podstawie wyników ponownej konferencji, wydała Izba Skarbowa pismem z dnia 16 marca 1927 r. L. 23971/26/II następujące normy co do procentowych potrąceń kosztów utrzymania, amortyzacji budynków przy wymiarze podatku dochodowego.

Celem osiągnięcia równomiernego opodatkowania dochodów z budynków zaleca Izba Skarbowa, aby na 1927 r. i następne, aż do dalszego zarządzenia, władze wymiarowe potrącały, bez obowiązku przedkładania przez płatników dokumentów, rachunków i innych środków dowodowych, od rzeczywistego czynszu, osiągniętego w roku poprzedzającym rok podatkowy, tytułem amortyzacji 5%, a tytułem reszty wyżej określonych potrąceń 15% zasadniczego czynszu z 1914 r., a więc z wyłączeniem opłat dodatkowych, o których mowa w art. 7 i 8 ustawy o ochronie lokatorów z dnia 11-go kwietnia 1924 r.

Przy budynkach, które nie podlegają ustawie o ochronie lokatorów, można tytułem powyższych kosztów łącznie z amortyzacją potrącać 20% rzeczywistego czynszu (pełnego umownego komornego, względnie pełnej wartości czynszowej).

Wydatki wyszczególnione w art. 10 p. 1, 2 i 5 ustawy o podatku dochodowym są osobno potrącalne.

Potrącenia ponad powyższe normy nie są wykluczone, jeżeli podatnik wykaże dowodnie, że je rzeczywiście poniósł, względnie że faktyczne zużycie budynku powyższej normie amortyzacji (5% czynszu brutto) nie odpowiada. Zwracamy więc na powyższe postanowienia uwagę, celem stosowania tychże przy składaniu zeznań do podatku dochodowego.

Przy stosowaniu tych postanowień unika się potrzeby wymieniania poszczególnych drobnych pozycji.

Dr. Fr. Mussil.

Podatek wodociągowy, a opłata za dostarczenie wody.

W „Czasopiśmie” Nr. 92 z r. 1926 omówiliśmy obszernie konferencję odbytą w prezydium Magistratu w sprawie podatku wodociągowego, a zarazem wydrukowaliśmy odpis memorjału w sprawie tej do prezydium Magistratu wniesionego. W memorjale przedstawiliśmy różnicę, jaka zachodzi między „opłatami za dostarczanie wody”, o której wspomina art. 71. 1 a ustawy o ochronie lokatorów, a podatkiem wodociągowym, wprowadzonym specjalną ustawą wodociągową dla stoł. król. m. Krakowa, dotąd niezmienioną i obowiązującą.

W myśl § 60 statutu gminnego musi Rada miejska co roku uchwalać wysokość podatków i opłat gminnych, ustanawiając zasady ich rozkładania i poboru w granicach postanowień ustawowych.

Na porządku dziennym posiedzenia Rady miejskiej z dnia 16 grudnia 1926 r. była sprawa ustalenia stawki podatku wodociągowego na r. 1927 i sposób tegoż poboru. Uchwalono na rok 1927 pobór podatku wodociągowego od właścicieli realności w dotychczasowej wysokości, tj. 4% czynszu podstawowego, a zarazem zniesiono uchwałę Rady miejskiej z dnia 29-go marca 1923 r. dotyczącą pobierania podatku w sposób dotychczasowy, tj. według przepisów o poborze podatku od lokali, według których każdy lokator obowiązany był uiszczać ratę podatku w terminie płatności do rąk właściciela, względnie tegoż zastępcy, a w razie nie uczynienia tego, winien był właściciel realności donieść o tem Magistratowi najdalej w miesiąc po terminie płatności odnośnej raty, który należny podatek wprost od lokatora w drodze egzekucji ściągał.

Obecnie przywrócony został sposób poboru w myśl § 18 rozporządzenia wykonawczego do ustawy wodociągowej, według którego podatek wodociągowy mają właściciele realności ściągać od lokatorów i takowy wpłacać w przepisanych terminach w kasie miejskiej. O ile zaś który z lokatorów podatku wodociągowego na niego przypadającego właścicielowi domu nie zapłaci, służy właścicielowi domu prawo regresu do tegoż lokatora, to jest ściągnięcie od lokatora w drodze skargi sądowej przypadającego podatku wodociągowego.

Przytaczamy poniżej w dosłownem brzmieniu §§ 6, 7 i 9 obowiązującej ustawy wodociągowej.

§ 6. Na pokrycie kosztów, połączonych z zaprowadzeniem wodociągu miejskiego, jego utrzymaniem i administracją, przysługuje gminie miasta Krakowa prawo pobierania przez lat pięćdziesiąt, licząc od dnia oddania wodociągu na użytek publiczny, podatku gminnego aż do wysokości pięciu procentów (5%) zeznanego i przez władze sprawdzonego czynszu najmu lub wartości czynszowej budynków, położonych w obrębie gminy.

§ 7. Za używanie wody, przewyższające zwyczajne użycie, tj. do picia, gotowania, prania, czyszczenia, kąpieli itp., jak np. na cele przemysłowe, a mianowicie dla łazienek, zajazdów, hoteli, kawiarni, ogrodów, wodotrysków itp., tudzież w tych budynkach, do których § 6 się nie stosuje, jak np. w budynkach rządowych, krajowych, dworcach kolei żelaznych itp., może gmina miasta Krakowa pobierać opłaty według wydać się mającej taryfy.

§ 9. Podatek gminny (§ 6) i opłaty za używanie wody (§ 7) ponosić mają lokatorowie, względnie używający wody.

Za podatek gminny odpowiadają gminie bezpośrednio właściciele realności z prawem regresu do swych lokatorów. Opłaty zaś za używanie wody (§ 7) ściągane będą wprost od pobierających wodę.

Sposób uiszczania tych należności określi regulamin.

Podatek wodociągowy, który gmina ma prawo pobierać przez lat 50, t. j. do 1949 r. i pobiera na pokrycie kosztów połączonych z zaprowadzeniem wodociągu miejskiego, jego utrzymania i administracją, ponosić mają według postanowień ustawy wodociągowej lokatorzy, względnie używający wody i to niezależnie od tego czy czynsz osiągnie, względnie osiągnął 75% podstawowego czynszu.

Niektórzy lokatorowie opierają się na mylnej interpretacji art. 7 ustawy o ochronie lokatorów, odmawiają zapłaty podatku wodociągowego. W tych wypadkach nie pozostaje właścicielom realności inna droga, jak droga sądowa. Radzimy Szan. Członkom, ażeby przed udaniem się na drogę sądową, zasięgałi poprzednio informacji i rady w Biurze Towarzystwa.

Podatek wodociągowy za I. kwartał 1927 r., płatny jest do dnia 14 kwietnia 1927 r. na podstawie nakazów płatniczych, w których uwidoczniona jest ogólna kwota.

Po doręczeniu nakazu płatniczego należy zaraz obliczyć podatek przypadający na każdego lokatora i zażądać zapłaty podatku przed dniem 14 go kwietnia 1927 r. W razie odmowy zapłaty, należy o zapłatę wystąpić na drodze sądowej.

Celem poinformowania się w sprawie wnoszenia skarg radzimy Szan. Członkom zgłaszać się do biura naszego Towarzystwa.

Fem.

Do

Prezydjum Magistratu

stoł. król. miasta

Krakowa.

Towarzystwo katolickich właścicieli realności
miasta Krakowa i gmin przyłączonych

w Krakowie, ul. Karmelicka 15.

w sprawie latarni dla oświetlania
liczb orientacyjnych domów,

pojedynczo

Powołując się na nasze pismo z dnia 20-go października 1926 r., zwracamy się ponownie do Prezydium w tej sprawie.

Ponoszenie kosztów oświetlenia ulic zapomocą lampek orientacyjnych, przez właścicieli realności jest nieuzasadnione i niesprawiedliwe, obciąża zbyt tych ostatnich, a zwłaszcza daje się bardzo dotkliwie odczuwać właścicielom małych domków, zwłaszcza w dzielnicach przyłączonych.

Nadto w ulicach zwłaszcza ruchliwych, którymi przejeżdżają auta, wstrząs powoduje ciągłe psucie się żarówek i konieczność sprawiania nowych.

Zdarza się często wykrecanie żarówek przez różne osobniki. Ponoszenie kosztów połączonych z opłatą prądu i sprawianiem żarówek jest dla właścicieli realności tak bardzo obciążonych podatkami i różnymi świadczeniami, a przytem pozbawionych ustawą o ochronie lokatorów prawie zupełnie dochodów z czynszów, wprost niemożliwe.

Upraszamy uwzględnić to położenie właścicieli realności i zwolnić tychże od sprawiania żarówek, oraz od opłacania należytości za oświecanie latarni.

Różne uwagi i wiadomości.

1. Cena prądu elektrycznego za 1 kilowat godzin wynosi 50 gr. i 5 gr. na bezrobotnych, razem 55 gr.

Ceny gazu. Przy zużyciu do 25 m³ gazu w miesiącu (jednym okresie) wynosi 39 groszy za 1 m³, przy konsumpcji zaś przekraczającej 25 m³ cena każdego następnego metra sześć. wynosi 30 gr. za 1 m³.

2. Opłata za wywóz jednej skrzynki popiołu i śmieci wynosi 35 gr., za jeden wóz Zł. 10.50.

Należytość za wywóz nieczystości kloacnych wynosi w dzień Zł. 9.—, w nocy Zł. 13.50 za 1 m³.

3. Właściciele domów i administratorowie ubezpieczajcie domy od odpowiedzialności prawno-cywilnej. Zwracamy uwagę na artykuły na str. 7 Nr. 72 i str. 7, Nr. 73 „Czasopisma“.

4. Odwołania od orzeczeń Urzędu Rozjemczego dla spraw najmu. Od orzeczeń Urzędu Rozjemczego dla spraw najmu odwołać się można do Sądu okręgowego cywilnego, jako apelacyjnego w przeciagu dni 14-tu od dnia ogłoszenia orzeczenia, a nie od dnia doręczenia na piśmie tego orzeczenia.

5. Umieszczanie szyldów i gabilotek, wywieszek, reklam świetlnych itp. urządzeń dozwolone jest jedynie za uprzedniem zezwoleniem Magistratu. Plany, wzgl. podania wnoszone do Magistratu na te urządzenia, mają być zgodnie z przepisami ustawy budowlanej, zaopatrzone podpisem właściciela odnośnej realności.

6. Związek Towarzystw Właścicieli realności w Warszawie, Zgoda 1 m 11, do którego Towarzystwo nasze jako członek należy, wydaje tygodnik, poświęcony sprawom właścicieli realności „Miasto Polskie“. — Prenumerata wynosi rocznie Zł. 15.—, półrocznie Zł. 8.— kwartalnie Zł. 4.—.

/// // // POPIERAJJCIE \ \ \ \ \ \
„CZASOPISMO WŁAŚCICIELI REALNOŚCI“.

Informacje.

1. Pomoc, porada i obrona w sprawach podatkowych.

Zeznania podatkowe, podania o uwolnienie od podatków o odroczenie i spłaty na raty, o ograniczenie i wstrzymanie egzekucji, odwołania, rekursy, zażalenia do Trybunału Administracyjnego, sporządza i załatwia, oraz informacyj w sprawach dotyczących podatku do chodowego, majątkowego, przemysłowego (obrotowego), podatków gminnych, opłat i należności skarbowych udziela się członkom w biurze Towarzystwa w godzinach od 9—12 przed południem i od 4—6 popołudniu.

2. Tabela rozliczenia opłat za nadmiar wody.

W „Czasopiśmie“ Nr. 72 na str. 3 podaliśmy tabelę ze sposobem rozliczania opłaty przez lokatorów należności za nadmiar zużytej wody. Radzimy z tabelki tej korzystać. Na życzenie przeprowadza biuro Towarzystwa rozliczanie nadwyżki za skromną opłatą.

3. Spisy lokatorów dla oznaczenia ilości wody wolnej od opłaty taryfowej. Przypominamy, że w myśl § 23 rozporządzenia wykonawczego do ustawy wodociągowej, obowiązani są właściciele domów przedkładać co roku w styczniu w Zarządzie wodociągu miejskiego (ul. Lelewela Dz. XII.) wykazy ilości mieszkańców. Zmiany w ilości stałych mieszkańców i czas zmiany w ciągu roku mają być zgłoszone najpóźniej w ciągu pierwszych 14 dni najbliższego kwartału.

Ilość mieszkańców podaną w ostatnim spisie sprawdza Zarząd wodociągu miejskiego i służy za podstawę obliczenia.

W razie nie przedłożenia wykazu w oznaczonym terminie, podstawę wymiaru stanowi ostatni przedłożony w latach poprzednich spis mieszkańców.

Przedkładanie tych spisów jest bardzo ważne i leży w interesie właścicieli realności, gdyż wiadomo, że ilość wody na użytek domowy wolna od opłaty ustanowioną jest na 50 litrów na głowę mieszkańca i dobę. Za wodę spotrzebowaną ponad maksymalną ilość, obliczaną na podstawie przecięcia rocznego, pobiera gmina miasta Krakowa opłatę taryfową od każdego metra sześciennego (m³) nadwyżki.

Oдноśne druki można dostać bezpłatnie w Zarządzie wodociągu miejskiego, ewentualnie także w biurze Towarzystwa.

4. Sposób uiszczania opłat stemplowych znaczkami stemplowymi. Według art. 23 nowej ustawy stemplowej należy znaczki stemplowe przepisać po-

czątkowymi lub końcowymi wyrazami pisma, albo też przepisać podpisami stron, stwierdzającymi zawarcie umowy.

Na pełnomocnictwach (art. 111) kasuje się znaczki stemplowe przez przepisanie ich początkowymi lub końcowymi wyrazami tekstu, lub też przez przepisanie znaczków stemplowych datą skasowania, oraz nazwiskiem lub firmą mocodawcy lub pełnomocnika.

Terminy składania zeznań i płatności podatków w kwietniu 1927 r.

1. Podatek dochodowy od uposażeń. Podatkowi temu podlegają uposażenia począwszy od Zł. 2.500 rocznie. Podatek płatny jest w 7 dni po dokonaniu potrącenia. Podatek należy wpłacać w kasie skarbowej z dołączeniem wykazu potrąceń, względnie odpisu listy płacy.

2. Zeznania do podatku dochodowego na 1927 r., obowiązane są złożyć osoby fizyczne, których dochód w r. 1926 przewyższył minimum egzystencji t. j. zł. 1.500 do dnia 1 kwietnia 1927, zaś osoby prawne do dnia 1 maja 1927. Do zeznania należy dołączyć kwity lub odpisy kwitów na wypłacony podatek (wskazaniem jest raczej przedkładać zwykłe odpisy).

3. Podatek przemysłowy (obrotowy): a) przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii, przedsiębiorstwa przemysłowe I—V kategorii, prowadzące prawidłowe księgi handlowe, spółki akcyjne, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i inne przedsiębiorstwa obowiązane do ogłaszania sprawozdań, a obowiązane do składania zeznań, winny do dnia 15-go kwietnia 1927, względnie w terminie ulgowym do dnia 28-go kwietnia 1927 wpłacić do kasy skarbowej (ul. Wiślna) zaliczkę na podatek od obrotu, osiągniętego w marcu 1927 r.,

b) płatnicy niższych kategorii, jak również samostne wolne zajęcia zawodowe, jak lekarze, dentyści, weterynarze, felczerzy, adwokaci, notariusze, obrońcy sądowi, architekci, inżynierowie i inni technicy, w płacić mają najpóźniej do 15 kwietnia 1927 r. zaliczkę w wysokości co najmniej $\frac{1}{5}$ wymierzonego podatku za 1926 roku.

c) Rękodzielnicy VIII kategorii pracujący przy pomocy najwyżej jednej siły najemnej lub jednego członka rodziny, wolni są od opłaty podatku przemysłowego, wobec czego żadnych zaliczek nie płacą,

d) Rękodzielnicy VIII kategorii pracujący bez wszelkiej pomocy (t. j. bez pomocy sił najemnych po-

**Napraw swoje urządzenia wodociągowe,
a unikniesz opłat za zmarnowaną wodę.**

mocniczych i bez pomocy członków rodziny) nie wykupują ani świadectwa przemysłowego, ani nie płacą podatku przemysłowego (obrotowego).

4. Podatek gruntowy płatny w 2 ch równych ratach półrocznych: między 15 lutym a 15 marcem 1927 tudzież między 15 październikiem a 15 listopadem 1927.

5. Podatek dochodowy. W myśl przepisu art. 87. ustawy o podatku dochodowym należy do dnia 1-go maja 1927 r. uiścić podatek w wysokości połowy tej kwoty, która przypada do zapłaty od wykazanego w zeznaniu dochodu.

Anteny.

Przed udzieleniem lokatorowi zezwolenia na umieszczenie anteny, należy żądać wykazania się policą ubezpieczeniową gwarantującą właścicielowi realności ochronę przed ewentualnymi pretensjami osób trzecich. Bliższych wyjaśnień udziela się w biurze Towarzystwa.

Współczesna encyklopedia polityczna.

Zdarza się bardzo często, że czytając gazety i t. p., natrafiamy na wyrażenia, których znaczenia nie rozumiemy, napotykamy nazwiska polityków i różnych osobistości mniej lub więcej znanych, często zupełnie nam nieznanymi.

Pierwszym dziełem w języku polskim jest „Współczesna encyklopedia polityczna, podręczny informator dla czytelników gazet (pojęcia, państwa, import, eksport, partje, prasa, publicyści, politycy współcześni), opracowana alfabetycznie i przystępnie przez Dra Peretiatkowicza, prof. Uniwersytetu poznańskiego. Część I. (A—G). Część II. (H—Z) 530 stron. Cena Zł. 9. Do nabycia u Gebethnera i we wszystkich księgarniach.

CZŁONKOWIE!

Informujcie się w biurze w sprawach: podatku wodociągowego oraz skrzynek na popiół i śmieci.

Ogłoszenia.

**Dlaczego tylko odbiorniki
„EMKORA”
? w układzie REINARTZA ?**

Bo oddają głos lepiej, niż każdy inny odbiornik

Bo dają się raz na zawsze wycechować na stacje

Bo są najłatwiejsze w manipulacji

Bo wyłączają stację miejscową

Bo są nadzwyczaj selektywne

Bo nie przeszkadzają innym

Bo odbierają, również na ramę

Bo dają bardzo silny odbiór

Bo nie zawodzą nigdy

Bo są ostatnim wyrazem techniki.

Do nabycia:

„RADIO-SFINKS”

Inż. J. KUKUCZ

Kraków, ulica Karmelicka L. 15.

**Nowoczesne
gospodarstwo domowe
nie może istnieć bez gazu
i bez centralnego ogrze-
wania koksem gazowym**

////

Kuchnia gazowa

to tani i smaczny posiłek

Łazienka gazowa

to hygiena i zdrowie

Żelazko gazowe

to tanie i wytworne prasowanie

Centralne ogrzewanie

koksem gazowym — to czystość i wygoda.

KRAKOWSKA GAZOWNIA MIEJSKA

udziela porad, wypracowuje bezpłatnie kosztorysy wykonuje instalacje gazowe na dogodnych warunkach spłat.

Stale na składzie:

**kuchnie, / naczynia kuchenne, /
piece kąpielowe, / żelazka, /
/ aparaty dla przemysłu i t. d. /**